

In een vakschool voor houtbewerkers.

monga

(augustus 1958 - september 1961).

Monga : de streek van het toerisme ! In de rivier, Bili, is er 'n grote waterval, vlak bij de staatspost. In het natte seizoen, is de val meer dan 'n halve kilometer breed. In de hoogte ziet men het water kolkend aankomen stromen en opspringen, om dan in duizelingwekkende val naar beneden te donderen. Overal schuimend water dat klaterend over de hoge rotsen bruist. 't Geluid is tot op de missie te horen !

Gedurende het droog seizoen is 't niet één waterval, maar hij is verdeeld in grotere en kleinere watervallen, met tussenin de hoge rotsen met hier en daar zelfs groene struikjes die 't geweld van het water hebben overleefd. 'n Zicht waar blank en zwart stil bij wordt, onder de indruk van 't natuurschoon.

Regelmatig, 's morgens en 's avonds, komen enige nijlpaarden aan de overkant hun wandeling maken tot aan de waterval. Ze ploeteren en plassen in 't water dat 't 'n lust is en vertrekken dan weer luid toeterend. Er mag niet op geschoten worden : ze paraderen voor de toeristen.

Monga : een der oudste missieposten van de Kruissheren : 'n mooi woonhuis, 't enigste dat 'n kloostergang bezit ; 'n grote jongens- en vakschool. De kerk is nog niet helemaal af, als Rob er aankomt. Ook komen er veel meisjes naar school bij de Zusters die pas 'n nieuw huis kregen. Ze bedienen ook 'n druk bezocht dispensarium en de materniteit.

In Monga wonen geen Azande, maar Agbwandi, 'n vissersvolk, gezond en krachtig, ruoerig en praatzuchtig, dat iedereen te slim af is. Hier zijn grote dorpen en vele kinderen.

Rob wordt bestuurder van de vakschool. Hij leert de jongens schaven en zagen, hoe ze de hamer moeten vast houden, hun werktuigen moeten slijpen en scherp en onderhouden. Er is ook een afdeling toekomstige metselaars.

Rob kijkt toe hoe ze daar op 'n rijtje staan te zagen in kadans, fluitend en zingend. Ze hameren en timmeren dat 't weerklinkt over heel de missie. Rob hoort toch maar de helft van al die drukte. Veel hulp heeft hij van 'n oude timmerman, die sinds jaren op de missie werkt.

Er moet ook les gegeven worden : godsdienst, taal en rekenen. Och, dat rekenen vooral is de grote moeilijkheid. Deze jongens zullen eenmaal in hun dorp zelfstandig moeten werken. Daarom leert Rob hun hoe ze de prijs van hun meubeltjes moeten berekenen en hoe 'n faktuur te maken. Anders werken ze met verlies of vragen te gekke prijzen en verkopen niets.

1960 : de onafhankelijkheid ! Rob ziet blanke en zwarte vluchtelingen voorbij trekken naar Bangassou (frans Kongo). In Lobi hebben de mannen van de M.N.C. nogal huis gehouden op de missie. In Bondo doen zich ook enige relletjes voor en enkele paters en broeders komen in de gevangenis terecht. Tot op die zondagavond, toen de Nederlandse Consul door de radio, de blanken van Bondo en omstreken aanmaande het land te verlaten. De paters van Monga besluiten te blijven, terwijl vele missionarissen van Bondo, Baye en Lobi verder trekken naar Bangassou, en er enige weken verblijven.

Na het schooljaar 60-61, ziet Monseigneur zich verplicht enkele vakscholen van 't bisdom te sluiten. Er komen geen subsidies meer van de Staat en 't bisdom heeft de middelen niet om dat allemaal te bekostigen. In Dakwa, gaat 'n confrater op congé. Rob pakt weer zijn kisten en gaat terug naar de hoema.

terug in dakwa.

(september 1961 - april 1962)

Spoedig is Rob weer gewoon in Dakwa. Hier en daar wat helpen en werk overnemen, om na 'n paar dagen de «grote» broussereis aan te vatten.

Naar 't noord-oosten, slingert de autobaan door de hoema's, van beekje tot beekje, 225 Km. ver. Aan beide kanten en aan 't uiteinde van deze weg, zijn er nog binnenpaadjes waar kapellen langs liggen. 't Laatste brousekapelletje ligt vlak bij de Soedan.

Twee paters gaan hier samen op reis met de camionette. Ze verdelen dan de zijwegen en komen weer terug samen op de hoofdweg. 't Werk hier in de brousse is zwaarder dan elders en eist veel van de missionarissen.

Ook is er 'n groot melaatsenkamp op enige kilometers van de missie. Regelmatig gaan de paters daar biecht horen, mis lezen, katekismusles geven en 'n paar keren per jaar dopen.

Deze ongelukkige mensen hebben Rob's hart gestolen. Voor hen werkt hij met de hele inzet van zijn krachten.

Wanneer einde maart de verlofganger terug thuis is, kan Rob op zijn beurt op vakantie gaan.

Zijn laatste afreis op 7 november 1962 : Pater Robert op de trap met de de paters Van Oort en Jansen en Broeder Lambert Schoenmakers, allen gedood te Buta in mei 1965. Pater Wagemans (links) verliet Kongo in 1964.